

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8P/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124219534
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124219534.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. – D., 9. mája 2143/29, t.č. neodkladným opatrením odovzdaného do starostlivosti E. F. A. G. H. I., v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, syna nebohej G. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a F. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Brezno, t.č. K. C., L. XXX/XX, v konaní začatom ex offa o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno, takto

rozhodol:

I. Maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX sa nariadenie ústavnej starostlivosti.

II. Maloletý bude umiestnený v E. F. A. G. H. I..

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého výživným 100,-Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu na účet E. F. A. G. H. I..

IV. Týmto dočasným zmenou rozsudku Okresného súdu Brezno, č.k. 8P/10/2020-192 zo dňa 18.08.2020.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Tunajší súd uznesením č.k. 8P/12/2024-12 zo dňa 13.02.2024 ex offa začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému.

2. Maloletý spolu s bratom A., nar. XX.XX.XXXX je narodený mimo manželstva. Okresný súd Brezno rozsudkom, č.k. 8P/10/2020-192 zo dňa 18.08.2020 upravil výkon rodičovských práv a povinností tak, že obidvoch synov zveril do osobnej starostlivosti matky, ich otca zaviazal prispievať na nich výživným a styk otca s maloletými deťmi ponechal na dohodu rodičov.

3. Dňa 11.12.2023 matka maloletých detí zomrela. Tunajší súd uznesením, č.k. 8P/122/2023-17 zo dňa 20.12.2023 nariadil neodkladné opatrenie ktorým maloletého A. odovzdal do starostlivosti starej matky M. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. – D., 9. mája 2138/7 a ten istý súd uznesením, č.k. 8P/120/2023-14 zo dňa 15.12.2023 maloletého A. odovzdal do starostlivosti E. F. A. G. H. I..

Rozsudkom tunajšieho súdu, č.k. 8P/2/2024-43 zo dňa 06.02.2024 bol maloletý A. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky M. B. a jeho otec bol zaviazaný prispievať na neho výživným v minimálnej výške.

4. Zo správy E. F. A. G. H. I. zo dňa 23.04.2024 súd zistil, že maloletý A. bol do centra prijatý na základe neodkladného opatrenia dňa 18.12.2023. Bol umiestnený v špecializovanej samostatnej skupine pre deti ťažko zdravotne postihnuté s opatrovatelkou. U maloletého A. bol zistený autizmus a ďalšie pervazívne vývinové poruchy; bola mu diagnostikovaná aj ťažká forma ľahkého mentálneho postihnutia. Z tohto dôvodu bol prihlásený na vzdelávanie v N. D. N. O. I. I., kde od 07.02.2024 chodí každý deň na 5 hodín. Na kolektív skupiny sa adaptoval dobre, je skôr v role pozorovateľa, má rád svoj pokoj, nemá rád hluk. Objavujú sa u neho stereotypné formy správania – točenie sa v kruhu, točenie predmetmi, pohojdávanie sa. Často mení polohu, na jednom mieste vydrží sedieť len krátko, rád sa pohybuje po miestnosti, otvára a zatvára dvere, zapaluje svetlo, prelieva vodu z pohára do pohára. Hygienické návyky má čiastočne osvojené, v noci je plienkovaný. Dokáže sa najesť lyžicou, dokáže sa obliecť a vyzliecť s asistenciou. Má výrazne oslabenú schopnosť emočnej sebaregulácie a frustračnej tolerancie so sklonom k impulzívnym reakciám. V prípade nesplnenia jeho požiadaviek reaguje krikom, mrnčaním, hádzaním sa o zem, pri väčšom záchvate dochádza k sebapoškodzovaniu a to tým spôsobom, že si udiera rukami hlavu alebo hlavou búcha o zem alebo stenu. Nekomunikuje. Málokedy sa dá zaujať nejakou činnosťou.

5. Otec maloletého je slobodný, je spoluvlastníkom rodinného domu v jednej polovici na adrese K. C., L. XXX/XX. Sám udáva, že dva mesiace ako živnostník vykonáva práce pri ťažbe v lese so zárobkom 1 500,-Eur v hrubom mesačne.

6. Otec maloletého súdu uviedol, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti maloletému, nakoľko vzhľadom na zdravotný stav nedokázal by sa o neho adekvátne postarať, maloletý ako ťažký autista podľa neho vyžaduje starostlivosť, ktorá sa mu dostáva v E. F. A. G. H. I.. Navrhuje, aby aj naďalej bola maloletému v tomto centre nariadená ústavná starostlivosť.

7. Kolízny opatrovník súdu uviedol, že je v najlepšom záujme maloletého nariadiť mu ústavnú starostlivosť v E. F. A. G. H. I., kde sa mu dostáva špeciálnej starostlivosti ako ťažkému autistovi. Zároveň navrhol otca zaviazat' výživným, ktoré by platil na účet E. F. A. G. H. I..

8. Prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno súdu uviedol, že súhlasí s tým, aby maloletému bola nariadená ústavná starostlivosť v E. F. A. G. H. I., navrhuje otcovi určiť výživné vzhľadom na jeho aktuálny príjem vo výške XXX,-XXX mesačne na účet E. F. A. G. H. I..

9. Podľa § 54 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať či maloleté dieťa nemôže zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to nie je možné do pestúnskej starostlivosti.

10. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

11. Podľa § 54 ods. 5, veta prvá Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

12. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

13. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadenie ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb, povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

14. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám, povinným poskytovať dieťaťu výživné, povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Ak povinný podľa

prvej vety neplní vyživovacia povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 11 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá z dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné na mesiac dopredu.

20. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení do ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že matka maloletého do starostlivosti ktorej bol zverený dňa XX.XX.XXXX zomrela. Maloletý je zdravotne postihnutý, je autistom s pervazívnymi vývinovými poruchami, s diagnostikovanou ťažkou formou ľahkého mentálneho postihnutia. Od 18.12.2023 je v starostlivosti E. F. A. G. H. I. v špecializovanej samostatnej skupine pre deti ťažko zdravotne postihnuté s opatrovatelkou.

22. Maloletému z rodičov zostal iba otec, ktorý nie je schopný zabezpečiť mu špeciálnu starostlivosť ako dieťaťu s ťažkým zdravotným postihnutím. Nie je ani žiadna iná fyzická osoba, ktorá by mala záujem a bola by schopná zabezpečovať špecializovanú starostlivosť maloletému. Nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému je v jeho najlepšom záujme.

23. Zároveň súd vzhľadom na aktuálne pomery otca uložil mu povinnosť prispievať na výživu maloletého 100,-Eur mesačne vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu na účet E. F. A. G. H. I..

24. Týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Brezno, č.k. 8P/10/2020-192 zo dňa 18.08.2020.

25. Po vyhlásení rozsudku, po jeho stručnom odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa práva podať proti nemu odvolanie vzdal otec maloletého, kolízny opatrovník a prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je pr í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Krajský súd Žilina prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej

miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.